

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul actului normativ

Ordonanță de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului.

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Președintele României a demarat procedura pentru organizarea și desfășurarea referendumului național pentru organizarea, în România, a unui Parlament unicameral, prin anunțul public din data de 24 septembrie 2009, ceea ce impune, de urgență, luarea măsurilor necesare, atât legale cât și tehnice, pentru a se organiza în condiții optime această consultare a electoratului.

Pe de altă parte, având în vedere faptul că, la data de 22 noiembrie 2009 va avea loc scrutinul pentru alegerea Președintelui României, conform Hotărârii Guvernului nr. 985/2009, se impune desfășurarea simultană a celor două procese electorale, ceea ce va determina o reducere a cheltuielilor aferente cu aproximativ 15 milioane euro.

În altă ordine de idei, ca urmare a sesizării Avocatului Poporului, prin Decizia Curții Constituționale nr.392/2007, dispozițiile art.11 alin.(3) au fost declarate neconstituționale, pe motiv că hotărârea prin care Parlamentul își exprima punctul de vedere asupra referendumului inițiat de Președintele României trebuie să se

adopte cu votul *majorității membrilor prezenți*, și nu cum era reglementat prin textul declarat neconstituțional „*prin votul majorității senatorilor și deputaților*”.

Totodată, întrucât în termenul de 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, Parlamentul nu a pus de acord prevederile declarate neconstituționale cu dispozițiile Constituției României, s-a generat o situație de obstrucționare a exercitării dreptului constituțional al Președintelui României de a stabili referendumul național.

De asemenea, întrucât legislația în vigoare nu prevede un termen în care Parlamentul trebuie să adopte hotărârea referitoare la punctul de vedere față de propunerea Președintelui României, se poate ajunge în situația obstrucționării de către Parlament a unei atribuții constituționale, mai ales în cazul în care obiectivul referendumului l-ar putea reprezenta supunerea arbitrajului corpului electoral a soluționării unui conflict născut între Președintele României și Parlament.

În aceste condiții, se impune completarea Legii nr. 3/2000 cu norme care să înlocuiască textele declarate neconstituționale și care să fie conforme cu legea fundamentală a României.

2. Schimbări preconizate

Prin prezenta ordonanță de urgență se are în vedere, în primul rând, crearea cadrului legal pentru desfășurarea referendumului național pentru organizarea în România a unui Parlament unicameral odată cu scrutinul pentru alegerea Președintelui României, la data de 22 noiembrie 2009.

În al doilea rând, se urmărește completarea Legii nr. 3/2000 cu norme care să înlocuiască textele declarate neconstituționale prin Decizia Curții Constituționale nr.392/2007 și anume introducerea unei norme care să stabilească faptul că hotărârea prin care Parlamentul își exprima punctul de vedere asupra referendumului inițiat de Președintele României va fi adoptată cu votul majorității parlamentarilor prezenți.

De asemenea, pentru a nu se ajunge la în situația obstrucționării de către Parlament a unei atribuții constituționale Președintelui României, mai ales în cazul în care obiectivul referendumului l-ar putea reprezenta supunerea arbitrajului corpului electoral a soluționării unui conflict născut între Președintele României și Parlament, se instituie un termen de 20 zile în care Parlamentul trebuie să se pronunțe cu privire la solicitarea Președintelui.

Stabilirea unui termen de 20 de zile calendaristice de la solicitarea Președintelui în care Parlamentul urmează să-și exprime punctul de vedere nu este de natură a afecta regimul acestei instituții fundamentale a statului. Un astfel de termen are ca scop stabilirea unui traseu clar al procedurii organizării referendumului, deci al unei consultări populare care vizează, inevitabil, probleme fundamentale ale societății.

Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția) a adoptat, cu prilejul celei de-a 18-a reuniuni din 2006, documentul intitulat *Liniile directoare cu privire la organizarea referendumului*. Astfel, în acest document se precizează că în cazul în care Parlamentul are obligația de a transmite un punct de vedere cu privire la organizarea unui referendum trebuie să fie fixat un termen înăuntrul căruia Parlamentul să-și dea acest aviz consultativ; dacă acest termen nu este respectat textul va fi supus la vot fără avizul Parlamentului.

Din aceste punct de vedere, legislația română trebuie modificată și adaptată liniilor directoare trasate de Comisia de la Veneția.

Prin Constituția României nu se interzice organizarea și desfășurarea referendumului simultan cu procesul electoral desfășurat pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, respectiv pentru alegerea Președintelui României, ori alegerile pentru Parlamentul European sau alegerile locale. Astfel, având în vedere această posibilitate, pentru raționalizarea cheltuielilor publice generate de cele două scrutine, și pentru a nu se crea un număr foarte mare de secții de votare, a fost introdusă o prevedere prin care referendumul să se realizeze în cadrul aceluiași

secții de votare, operațiunile electorale fiind îndeplinite de către aceleași birouri electorale.

Etapele procedurale ce trebuiesc parcurse în organizarea și desfășurarea referendumului sunt:

a. anunțarea public de către Președinte a intenției de a organiza un referendum național;

b. consultarea Parlamentului de către Președinte cu privire la tema sau temele referendumului și la data organizării acestuia.

c. emitere de către Parlament a unei hotărâri prin care să-și transmită punctul de vedere cu privire la oportunitatea organizării unui referendum. Punctul de vedere al Parlamentului este consultativ pentru Președintele României.

Având în vedere cele de mai sus, precum și faptul că Președintele României a demarat procedura pentru organizarea și desfășurarea referendumului prin anunțul public din data de 24 septembrie 2009 cu privire la tema și data referendumului, trebuiesc luate, de urgență, măsurile necesare, atât legale cât și cele tehnice, pentru a se putea organiza în condiții optime a acestui referendum.

3. Alte informații

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al prezentului act normativ

1. Impact macroeconomic

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impactul social

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Impactul asupra mediului

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Secțiunea a 5-a

Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare

În aplicarea prezentului act normativ Guvernul va emite hotărârile corespunzătoare.

2. Compatibilitatea prezentului act normativ cu legislația comunitară în materie

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Evaluarea conformității

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Proiectul prezentului act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ, prin avizul nr..

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

c) Consiliul Economic și Social

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

d) Consiliul Concurenței

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

e) Curtea de Conturi

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6. Alte informații

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

Secțiunea a 7-a

**Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea prezentului act normativ**

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării actului normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Alte informații

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a actului normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Nu sunt necesare.

2. Alte informații

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'E. Boc', followed by a horizontal line.

EMIL BOC